

V Bruseli 30. mája 2022
(OR. fr)

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0414(COD)**

**9227/1/22
REV 1**

**SOC 271
EMPL 170
MI 401
DATAPROTECT 160**

SPRÁVA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. dok. Kom.:	14450/21 - COM(2021) 762 final
Predmet:	Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o zlepšení pracovných podmienok v oblasti práce pre platformy – <i>správa o pokroku</i>

I. ÚVOD

1. Komisia 9. decembra 2021 prijala návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o zlepšení pracovných podmienok v oblasti práce pre platformy. Cieľom tejto smernice je umožniť správne určenie postavenia v zamestnaní, zabezpečiť v kontexte práce pre platformy spravodlivosť, transparentnosť a zodpovednosť pri algoritmickej riadení, zabezpečiť transparentnosť a vysledovateľnosť vývoja v oblasti práce pre platformy a informovanosť o ňom, ako aj zlepšiť dodržiavanie pravidiel vzťahujúcich sa na všetky osoby pracujúce pre platformy.

2. Veľká väčšina delegácií návrh v zásade uvítala, pričom zdôraznila, že potrebuje viac času na posúdenie všetkých dôsledkov návrhu.

Pracovná skupina pre sociálne otázky počas francúzskeho predsedníctva zasadala 17. januára, 8. februára, 3. marca, 4., 5. a 28. apríla a 10. a 24. mája 2022. Pracovná skupina ukončila prvé čítanie znenia návrhu, ktoré umožnilo vypracovanie prvého kompromisného znenia na základe dotazníka pripraveného predsedníctvom k prvým dvom kapitolám. Súhrnné informácie o dosiahnutom pokroku sa uvádzajú v časti II.

V súčasnosti majú všetky delegácie k zneniu všeobecnú výhradu preskúmania.

Dánsko a Holandsko trvajú na výhrade parlamentného preskúmania.

Európsky parlament zatiaľ svoju pozíciu v prvom čítaní nezaujal.

V navrhovanom právnom základe, ktorým je článok 153 ods. 2 písm. b) v spojení s článkom 153 ods. 1 písm. b) a článok 16 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), sa od Rady vyžaduje, aby spolu s Európskym parlamentom konala v súlade s riadnym legislatívnym postupom.

Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov predložil formálne pripomienky k uvedenému návrhu 2. februára 2022.

II. PRÁCA RADY POČAS FRANCÚZSKEHO PREDSEDNÍCTVA

Pracovná skupina pre sociálne otázky začala návrh skúmať počas slovinského predsedníctva 13. decembra 2021, teda niekoľko dní po jeho uverejnení. Pri tejto príležitosti Komisia prezentovala návrh smernice a delegácie mali možnosť predniesť svoje predbežné všeobecné pripomienky.

Francúzske predsedníctvo zaslalo delegáciám 22. decembra 2021 dotazník o posúdení vplyvu. Odpovedalo naň 25 členských štátov. Posúdenie vplyvu sa dôkladne analyzovalo a prediskutovalo na neformálnej videokonferencii členov pracovnej skupiny pre sociálne otázky 8. februára 2022. Zhrnutie tohto hodnotenia vypracované predsedníctvom sa uvádza v dokumente 9227/1/22 REV 1 ADD 1.

Na základe prvého čítania znenia, ktoré sa uskutočnilo na zasadnutiach 17. januára, 3. marca a 4. apríla, bolo položených mnoho otázok zameraných na lepšie pochopenie textu a spôsobu jeho výkladu, najmä pokiaľ ide o články 4 a 5. Komisia na zasadnutí 5. apríla osobitne objasnila právnu domnienku o pracovnoprávnom vzťahu a jej vyvrátenie.

S ohľadom na vysvetlenia Komisie a žiadosti delegácií o objasnenie predložilo predsedníctvo 12. apríla 2022 poznámku predsedníctva vo forme dotazníka, ktorého cieľom bolo zhromaždiť usmernenia delegácií na účely vypracovania prvého kompromisného znenia kapitol I a II, a to hlavne s cieľom objasniť text. Tento krok bol nevyhnutný na zaistenie jednotného chápania textu a na to, aby sa delegácie mohli vyjadriť k najzložitejším bodom.

Zasadnutia pracovnej skupiny pre sociálne otázky 28. apríla a 10. mája boli venované odpovediam delegácií, čo predsedníctvu umožnilo 19. mája 2022 uverejniť kompromisné znenie¹ kapitol I a II a ich odôvodnení, o ktorom sa rokovalo na zasadnutí pracovnej skupiny 24. mája.

¹ ST 8584/22.

III. HLAVNÉ OTÁZKY, O KTORÝCH SA ROKOVALO NA ÚROVNI PRACOVNEJ SKUPINY

Rozsah pôsobnosti a účel

Keďže veľký počet delegácií vyjadril želanie, aby znenie lepšie odrážalo právny základ, ktorý je jeho východiskom, článok 1 bol prepracovaný tak, aby sa rozsah pôsobnosti prezentoval so zreteľom na dvojité právny základ.

Predsedníctvo sa tiež v článku 1 ods. 2 pokúsilo lepšie objasniť ciele návrhu a prostriedky na ich dosiahnutie. Tieto zmeny vyplývajú najmä z početných žiadostí o objasnenie, pokiaľ ide o uplatňovanie textu na zamestnancov na jednej strane (na základe článku 153 ods. 1 písm. b)) a samostatne zárobkovo činné osoby na strane druhej (na základe článku 16 ZFEÚ).

Rovnaký zámer objasniť právny základ sa sledoval aj v odôvodneniach.

Vymedzenie pojmov

Keďže pojem „komerčná služba“ bol predmetom mnohých diskusií, najmä z dôvodu chýbajúcej definície v práve Únie, bol navrhnutý návrat k pojmu „služba“. Na základe žiadostí niektorých členských štátov sa v článku 2, rovnako ako v odôvodnení 18, spresňuje aj druh platforiem vylúčených z rozsahu pôsobnosti („resell goods or services, or those who provide a service that is of a non profit making nature“).

Právna domnienka

Keďže väčšina delegácií nezaujala ku kritériám jasnú a rozhodnú pozíciu, ich počet, povaha a prahová hodnota sa zásadne nezmenili.

Predsedníctvo však delegáciám navrhlo zaviesť dodatočný aspekt týkajúci sa vzťahu podriadenosti, ktorý by implikoval pracovnoprávny vzťah nielen na základe „control of the performance of work“, ako je to v návrhu Komisie, ale všeobecnejšie na základe „restriction of freedom, including through sanctions, to organise one’s work and control its execution“. Pojem obmedzovania slobody bol vyňatý z kritéria d) a zapracovaný do úvodnej vety, aby sa uplatňoval všeobecnejšie na celý súbor kritérií a niektoré z nich lepšie pokrýval, najmä kritérium a).

Okrem toho sa výraz „effectively“ použitý v určitých kritériách nahradil výrazom „de facto“ a vložil sa do úvodnej vety odseku 2 s cieľom všeobecnejšie zohľadniť zásadu prednosti podstaty pred formou.

V odseku 3 je napokon cieľom nového znenia objasniť možnosti členských štátov uplatňovať domnienku o pracovnoprávnom vzťahu mimo správnych alebo súdnych konaní týkajúcich sa povahy pracovnoprávneho vzťahu, a v prípadoch, keď zmluvný vzťah podľa vnútroštátnych právnych predpisov alebo praxe zjavne nie je pracovnoprávnym vzťahom.

Vyvrátenie domnienky

Zmeny vykonané v tomto článku majú za cieľ zohľadniť vysvetlenia poskytnuté Komisiou a zabezpečiť jednotné chápanie textu všetkými delegáciami. Z vecného hľadiska bolo vďaka vykonaným zmenám možné vzniesť podstatnejšie žiadosti o úpravy týkajúce sa právomoci členských štátov, pokiaľ ide o neexistenciu odkladného účinku.

Otázka dôkazného bremena a úlohy platforiem bola takisto podrobnejšie opísaná v odôvodnení 28.

Algoritmické riadenie, transparentnosť práce pre platformy, prostriedky nápravy a vynútiteľnosť práva

Diskusia o článkoch kapitol III, IV a V (články 6 až 19) sa zamerala na tieto prvky:

- delegácie požiadali najmä o objasnenie vzťahu s inými európskymi predpismi, predovšetkým s nariadením o vzťahoch medzi platformami a podnikmi, všeobecným nariadením o ochrane údajov a návrhom nariadenia o umelej inteligencii, a o objasnenie uplatňovania ustanovení tejto kapitoly na pracovníkov platforiem v závislosti od ich postavenia;
- delegácie sa vyjadrili k rozsahu pôsobnosti a cieľu článku 11 o deklarovaní práce pre platformy. Požiadali tiež o ďalšie objasnenie periodicity a spôsobov sprístupňovania určitých informácií (článok 12);
- delegácie položili Komisii otázky o uplatňovaní určitých článkov na samostatne zárobkovo činné osoby (najmä články 10, 13 a 18).

IV. ZÁVER

Dosiahol sa hmatateľný pokrok v technickom preskúmaní návrhu a vo vzájomnom chápaní operačných dôsledkov smernice. Prvé čítanie celého znenia bolo ukončené. Francúzske predsedníctvo venovalo preskúmaniu článkov potrebný čas, pričom delegáciám poskytlo príležitosť klásť otázky, a to aj písomne pred zasadnutiami pracovnej skupiny pre sociálne otázky. Na základe vysvetlení Komisie a pripomienok členských štátov dokázalo francúzske predsedníctvo vypracovať prvé kompromisné znenie zamerané predovšetkým na technické objasnenie textu, ktoré sa vzťahuje výlučne na kapitoly I a II a súvisiace odôvodnenia a ktoré delegácie uvítali ako dobrý základ pre rokovania. Pred začatím rokovaní zameraných na dosiahnutie všeobecného smerovania je potrebná ďalšia práca a technické rokovania.
